

Neky Di'ibü Santya'agü Jyaay

Dios yajkypy ja wijy'ajtün

¹ Üj Santya'agü, Diosü myüduumbü esü Nindsün'ajtüm Jesukristü myüduumbü. Nduknigajxtüpütsü tyadü neky majmajtsk ja Israelü myaangü tyüump 'yaats di'ibü oj ñüjxtü tsünaabyü ma wiink naxwiñüdu.

² Mägu'ugítüty, nayjyáwüdu jotkujk ko myínüt optyim di'ibü ayo'onüty.

³ Pes mnija'ädüp miidsüty ko m'ijxmátsüdu yü ayo'on ja'agyüjxm ko xymyübükü Nindsün'ajtüm, miits m'üxpüküp es xymyümada'aktüt optyim di'ibü ayo'onüty.

⁴ Ja'a tsojküp es xyjáttüt wi'ix oy xymyümada'aktüt ja ayo'on, dü'un m'íttüt kexy ka'pxy éxtümü Dios ttseky, es kudii ni tii mdugoy'ajtxüdüt.

⁵ Pün miidsüty nidu'ugüty mdugoy'ajtxüp ja wijy'ajtün, amdowdü Dios, es ja Dios mmo'oyüdüp; ja'a ko yü'ü ñayajkypy yajxón, ni je'eyü xykya'o'om.

⁶ Es ko xy'amdówdüt, koonüm tsyékyüty es xy'amdówdüt mädu mäbükü, es kyaj xyüpjpjáwüdüt; ja'a ko di'ibü jyüpjpä'ap, dü'un yü'ü éxtüm ko ja jikymyejyñ ñikapy es ja poj yajnejxyüty xidsoo yädssoo.

⁷ Di'ibü dü'un éxtümü tyäadü, nanatükü ti t'awíxüt mat ja Nindsün'ajtüm,

⁸ mat ko tuk peky ttseky tyam, es bom dyajtugátsy ja wyinma'añ.

9 Ja nm̄agu'uk'ajt̄am di'ib̄ ayoo jott̄geepy, nayjyáw̄d̄p agujk jotkujk mat̄ ko Dios ȳ'u pudákud̄p.

10 Es ja di'ib̄ m̄ukja'ay, nayjyáw̄d̄p agujk jotkujk ko natȳu Dios 'yamútskyu. Ja'a ko d̄u'un ȳ'u éxt̄am̄ puijy di'ib̄ ijtp ujtsóty, kyaj jeky 'yity.

11 Ko x̄uu pyudsemy es m̄uk 'yañ, ni'xp ja ujts, es ja pyuwy kya'ay, ta tyugoy ja tsyuj'ajt̄an. D̄u'un ja m̄ukja'ay tyugóyut̄ ko natȳ ni'igu ñayyajm̄ukja'aydyā'aga'añu.

Kyaj̄n Dios pán dyajpekytyúñ

12 Jotkujk ja ja'ay ko dyajnáxy ja ayo'on mat̄ ja ma'xtujku, es m̄udu tyaqad̄ mo'oyuad̄p ja Dios ja jiky'ajt̄an winu x̄uu winu tiempu di'ib̄ Dios wyandak tyukmay'ata'añu tyu. nid̄gekyu di'ibáty tsojkuad̄p.

13 Ko pán ñayjyáw̄u tyu pyekytyuna'añ, kyaj jyuna'añu ko Dios myo'oyadyu tada winma'añ, mat̄ ko kyaj pán mbaat ttuñ esu Dios pyekytyún, es kyaj Dios ti ttuñ es ja ja'ay pyekytyún.

14 Ja'agyujxm̄ ja'ay pyekytyuna'anda ko ja 'yadsojku ñaydyukwin'uuñadu, es mat̄ ja kyu'umdojku ñayyajt̄góyut̄.

15 Ko ja'ay ttsoktu di'ib̄ kyaj 'yóyut̄, jaa myiñ ja pojpu; es ko tyad̄u pojpu myuwindáku, jaa myiinnu ja o'ku.

16 M̄agu'ugítu, kat̄u mnaywyin'uuñadu.

17 T̄gekyu oybyu esu tsujpu, Dios ja'a yajkypy, di'ib̄ tu tpajta'aky ja jaj tu'xu tsajpót. Dios Teety ijtpu'm̄u éxt̄am 'yity, kyaj tyugatsy.

18 Tsyojk̄angyujxm̄ tu xymyo'oyu'm̄ yu njiky'ajt̄an'ajt̄am winu x̄uu winu tiempu mat̄ ko

n'axájum ja tuy'ajtunbu ayuk, es ndu'un'ajtum éxtum ja jawyiin tump mä tgekyu di'ibu Dios yajkoj.

Mubukun

19 Mät ko tyaqadu du'un nnija'am, mugu'ugítuty, miidsüty nidu'ugáty m'ittap xy'awíxtut es xymyudoo'ítta di'ibu mya"awaqanadap. Es katu mnay'oojadu mat waanu tii, es kyaj mnayyajjot'ambukadut mat waanu tii.

20 Mät ko yu ja'ayuty di'ibu ajkup, kyaj du'un ttuñ ja Diosu tsyojkun.

21 Paaty mastu'uttu tgekyu di'ibu kyaj 'yóyuty es ja axak winma'añ di'ibu mujwindukup ya naxwiñ, es axájudu tuda'akytyilknu yu kajxwíjan di'ibu Dios tu tpajta'aky mjodoty mwinma'añóty. Mät ko tadu kajxwíjan myudajtypy ja mak'ajtun es dyajnitso'ogadu m'anmaja'an.

22 Paaty kuydyundu éxtum jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtan; katu je'eyu xymyudoo'ítta. Mät ko pun je'eyu xymyudoo'ítta es kyaj xykyuydyundu, kua'm mnaywyin'uunadu miidsüty.

23 Di'ibu je'eyu tmudoo'ity ja Diosu jyaaybyajtan es kyaj tkuydyúñ,

24 du'un yu'ü éxtum ja'ay ko tku'ixu ijxnóty ja wyiin jyajp, es ko ñejxy wiink tsoo, kyaj tnakyjyamyetsy wi'ix 'yíxyuty.

25 Per ja ja'ayuty di'ibu kyaj tja'aydyugóy di'ibu myudeepy, es ti'igyu tpajta'aky ja wyinma'añ wi'ix ja tim oybyu ana'amun jyuna'añ di'ibu yajwu'amp awa'atstum, es du'unum tpadúñ yu ana'amun, kunu'xadap ja Dios.

26 Per pán nayjya'ap ko twindsu'ugü Dios, es nügoo ñanigajxy ñakükajxy, naywyin'ü'ünüp küküm es ni ti tkatsooty di'ibü 'yandijpy twindsu'ugü Dios.

27 Di'ibü oy 'yawdajtypy ja Dios, pyudüküp ja ke"egyu'ungüty esa ku'ekytyo'oxyüty ko 'yayow jyottügooydyü, es kyaj ñayya"axüugüty müt ja naxwiñüdü winma'añ.

2

Ayoobü ja'ay esa mukja'ay, ti'igü nnaydsyojküm

1 Mugu'ugítüty di'ibü myubüküp ja Nindsün'ajtüm Jesukristü di'ibü ni'igü myadajtypy ja müh'ajtün, kyaj xywyin'íxtü ja ja'ay ni tu'uk es jatu'uk.

2 N'okrüküjtáküm ko myiñ mä miits mnaymyüküdü tu'ugü mukja'ay di'ibü oyü wyit ñijam es müt ja kyüjiits ak ooru, es myiñü net tu'ugü ayoobü ja'ay müt ja wyit ñijam patsy patsy,

3 es pün miits m'axájüdüp yajxón ja di'ibü oy xyoxy, es xy'anüümüdüt: "U'uñü yaña ma tyadü oybyü uñaaybyajn", per ja ayoobü ja'ay xy'anüümüdüt: "Mij tanü jap", o "U'uñü yaña naxkükxy",

4 mëdu taadü xya'íxyüty ko xyttsyoktu ja mukja'ay es xy'üxtijtu ja ayoobü ja'ayüty. Ko xytyundü du'un müt ko m'adsoktu, mbekytyuundabü du'un.

5 Mëdowdü mugu'ugítüty es jaygyüküdü tyaqadü. Yu ayoobutüküty di'ibü ijttüp ya naxwiñü, yü'ü du'un ja Dios tü wyin'íxüdü es ni'igü ja mubükün tmüdáttü es t'axájüdüt éxtümü kyuma'añüty es jyiky'átü tsajpótm müt ja Dios, müt ko Diosü du'un tü twanda'aky tmo'oya'añ pünaty tsojküdüp;

6 per miits mduktsoydyuundap ja ayoobu ja'ayuty, mat ko xymay'at xywyindsu'ugudu di'ibu makja'ayuty. ¿Ti kya j yu' makja'ayuty yu'u d'u'an di'ibu mwijts mbo'tudap es mni'uuuadu kumdaattagoty?

7 ¿Ti kya j yu'ujuty di'ibu kyajxpáttap ja tsuji'knubu xyuu ja Nindsun'ajtum Jesús di'ibu mja'a'ajtudap?

8 Oyu du'un xytyuñ pun mguydyiimpy ja Diosu 'yana'amán di'ibu ni'igü myajuty ma jyaaybyajtan: "Mdsókup ja mmadujkpa'ajuty éxtum mij ku'um mnaydsyékyuty."

9 Es pun miits mwin'ijxtap pánuty mdsokándap, taadu du'un mut mbekyky'a'y Dios windum mut ko kya j xykyuydyúñ yu' 'yana'amán.

10 Ko tu'ugü ja'ay tkuydyúñ tagekyu ja Diosu 'yana'amán, per mat tu'uk je'eyu tyagoy, pekyjya'ay yu'u, du'un éxtumxyap tagekyu ja ana'amán tu tkakuydyúñ.

11 Ja'a ko Dios jyúnáñ: "Katü xyajtagóy ja püjk úkuñu wyindsu'kun", jyúnáñ nandu'un: "Katü myajja'ay'eky." Es du'un, oy xykyayajtagóy ja püjk úkuñu wyindsu'kun, per pun tu myajja'ay'eky, kya j xykyuydyúñ ja Diosu 'yana'amán.

12 Paaty miidsüty kajx madya'aktu es jiky'attu éxtum di'ibu yajnikajxtúp ma ja Diosu 'yana'amán di'ibu xy'awa'anum wi'ix kya j n'ijtam pekyoty.

13 Pes di'ibu kya j tmadaty ja pa"ayo'on mat ja wiingátypu, nandu'un kya jpü Dios pya"ayowa'añuty; per di'ibu tu tmadaty ja pa"ayo'on mat ja myugu'uguty, ni ti tkajüpjawaya'añ ja xuu ko ja ja'ay yajpayo'oydyut,

mät ko Dios pya"ayowa'añaty nandu'un.

Kyaj ti ttsooty ja mabujkun pün kyaj ti oy yajtúñ

14 Mugu'ugítaty, ¿wi'ix tyuñ ko ja'ay jyuna'añ ko myabejkypy ja Dios, per kyaj ti oy ttuñ? ¿Tii mbaqadu tadtu myabujkun ttuknitse'egyä?

15 N'okpajtákum, pün nidu'ugä nmabujkpy'ajtam tmadaty ja wyit ñijam ya"ayow ya"ama'at es tyagoy'ajtxaty ja kya'ay 'yukun,

16 es miidsaty nidu'uk xy'anumät: "Najx mäda Dios, mugu'uk, es wa'an yä'mmo'oyaty di'ibä mij mdagoy'ajtxap", es pün kyaj ti pudujkun xymyo'oy, ¿ti oy'ajtunä taadu?

17 Nandu'un jajtpä dänu tyaqadu di'ibä je'eyä tmadya'aky'aty ko tmabeky es kyaj dyajnigaxe'eky ma jyiky'aty, kyaj tyuñ di'ibä myabejkypy.

18 Wa'anä da nandu'un naagaty jyuna'añ: "Mij mmabekypy ja Dios, per äj ndiimbyäts ja oybyä." Üjts n'adsowap: "Weenu, tuk'ijxkuts mij ko xymyabeky ja Dios es kyaj xytyuñ ja oybyä, es äj mij nduk'ixap mät ja oybyä ndu'unänts ko nmabekypyäts ja Dios."

19 Mij mmabekypy ko tu'uk je'eyä Dios. Oyä du'un ko xymyabeky; per nandu'unä mäjku'udäjk tmabukta ko jyámaty ja Dios, es extä tsuyaydyap mät ja tsä'ugä.

20 ¿Tii kyajnam xy'oktimjaygyujkunä mij kuujuun, ko kyaj tyuñ ja mabujkun pün kyaj ti yajtúñ?

21 ¿Wi'ix xy'ixy ko ja n'apteety'ajtam Abräan oj wye'emy oy mät ja Dios? Ja'agyujaxm oy wye'emy

m^{at} ja Dios ko dyajnejxy ja 'yu'unk Is^aq es tjatuk-winds^u'ug^uyáñ ja Dios.

²² T^u xy'ixy ko Abra^{an} dya'ijx^u ko Dios tm^{ab}ejk^y es ja'agy^ujxm tm^{am}udooy ja Dios, es di'ib^u tyuun oj dyajka'pxy ja my^{ub}ujk^{an}.

²³ Es d^u'an yajkuydyuuñ éxt^{um} jyuna'añ m^a ja Dios^u jyaaybyajt^{an}: "Abra^{an} my^{ub}ujk ja Dios, pa^qady^u Abra^{an} oy wye'emy m^{at} ja Dios", es ja Abra^{an} yajtiy Dios^u my^{utnaymyaayubu}.

²⁴ ¿T^u xy'ixy^u? Oy nw^u'um^{um} m^{at} ja Dios ko nm^{am}edo'om ja Dios es kyaj jye'ey^uty ko nj^{ana}'q^{an}um ko nm^{ub}ujk^{um}.

²⁵ Nandu'^{an} m^{at} ja kujeñdy'o'oxy Raap. Ja'a oy oj wye'emy m^{at} ja Dios ja'agy^ujxm di'ib^u tyuun, m^{at} ko t'axaj^u es dyu'tsy ja nimajtskp^u israelit^u di'ib^u ijxtuund^up, es tpud^ujk^u es dyajkéky m^a ja my^{udsipu}n.

²⁶ Es d^u'an xytyuk'ijx^{um} éxt^{um} ja nini'x di'ib^u tagoy'ajtx^up ja 'yanm^uja'q^{an}, o'kpu y^u'u, es nandu'^{an} y^u nm^{ub}ujk^{an} 'yity éxt^{um} o'kpu, p^{an} kyaj ndu'un^{um} ja oybyu^u.

3

Ya'an

¹ M^{ugu}'ugít^uty, oy^u d^u'an ko kyaj may miits mnayby^ujta'ag^ud^u ya'uxp^ujk^uty m^a ja m^{ub}ujk^uput^ujk ñaymyúkudu. Mnija'ad^up ko di'ib^u nya'uxp^ujk^{um}, y^u'u waan^u ni'igu^u pyayo'oyaampy ja Dios p^{an} kyaj oy nguydyu'un^{um}.

² Nid^ugeky^u nbekytyu'un^{um}; per p^{an} jaa p^{an} kyaj kyajx^ug^oy, y^u'u d^u'an sit^uy jíky'ajtp tuy'ajt^{an} m^{au}t es nandu'^{an} mba^qat t'ane'emy tugeky^u nini'x.

3 Es éxtum ko tu'ugu juyujk nduk'aja'anu'kum ja frenu, ja'a du'un es xymyumudo'om es mbaqat n'ana'amum tagekyu ñini'x.

4 Ixtu nandu'un maq yu barku. Oy jyamujjátyuty esu mak poj jyayajnujxa'añuty oytyim maaty, per di'ibu 'yane'empy tyuknidíjap es dyajnujxau ma tjantsytyim'yajnujxa'añ mat tu'ugu mutsk kepyu'unk di'ibu xyu'ajtypy timón.

5 Nandu'un jajtpu du'un mat ja ja'aayuty ja ya'an. Mutsku'u, per naymyujprujtákup ko kyajxy. Nnija'am yajxón ko tu'ugu junya'angu'unk ño'kta'aayup ja tun kopku mujjátypyu.

6 Es yu ya'an yu'u du'un éxtum tadu junya'angu'unk, extu mbaqat dyajtugóy ja jot winma'añ tagekyu ja'agyujxm di'ibu kyajxypy. Du'un ja ya'an éxtum tu'ugu jumbajk di'ibu tu tyoy ayoodaknóty, es óknum dyajtoybyéky oytyim na'aayuty, es du'un dyajtugooydy'aay tagekyu ja ja'aayu jyiky'lajtun.

7 Yu ja'aayuty mbaqat dyaj'yujy nidugekyu kanak naxu añimal, éxtum joon, tsa'añ, es di'ibu jikymye-jyñóty tsanqaydyup, es tu dan dyaj'yujy;

8 per ni pán mbaqat tkayaj'yujy ja ya'an, mat ko yu'u du'un éxtum awa'aandsa'añ ja xyuwat di'ibu extu ya'o'kp es ni na'akyape'xy.

9 Es mat ja nya'an'ajtum n'awdajtum ja Dios Teety, es nan mat yu'u n'amdo'om ko Dios tkajxpóku ja ja'aayuty di'ibu Dios tu dyajkojy ko ñayya'"agojwinnajxu.

10 Es nan maq n'aaq'ajtum pyudsemy majtsk nax ja ayuk, yu oygyajxy esu axuk kajxy. Magu'ugítuty, jkyaj 'yóayuty ndu'unumu du'un!

11 ḡMbaät yu pa'ak nuu esu ta'am nuu tuk náxyuty
pyudsemy mä tu'ugu nuu myuxy?,

12 o ḡmbaät tu'ugu oliivus kepy tyuump'áty tsabox
limu, o ja muuxy'äqats tyuump'áty pox? Nan kyaj
mbaät myuxy ja pa'ak nuu mä myuxy ja ta'am nuu.

Wijy'ajtun di'ibu Dios yajkypy

13 Pun nidu'ugu^{ty} miits nayjya'ap kuwiy*y* es
kuday'ajtun, wa'an dya'íxyuty mät ja oybyu
jiky'ajtun es mät ja yuunk'ajt naxypyu'ajtun di'ibu
miimp mä ja wijy'ajtun.

14 Per pun du'umumu du'un miits
xyñaywyinnaxujáwudu es je'eyu ku'um
xytyuk'oy'ataqandu, katu mdimjunq'andu ko
mij mg uwijy'áttu, mät ko andakan yu'u es kyaj
tyuy'ajtunyuty.

15 Pesu tyudu du'umbu kuwiy*y*át, kyaj yu'u dyaky
ja Dios. Yu'u wyinmä'añ'ajtup ja naxwiñudu
ja'aguuty, es myiñ mä yu mäjku'ugópk.

16 Mät ko mä ja'ay tnaywyinnaxujawu es je'eyu
kyu'umumdsojkun dyajtunaqandu, jaa nandu'u myiñ
ja aku esu tsip, es tugekyu axuk'ajtun;

17 per ja di'ibu myudajtup ja wijy'ajtun di'ibu
tso'omp mä Dios, tim jayujp'ajtp tmudattu ja
jiky'ajtun wa'atspu, kyaj tsyiptujkuty, oyjya'ay,
tuda'aky, ajiiky amugu'uk, myudajtup ja
pa"ayo'on, es tyiimpy ja oybyu.

18 Punuty tyuundup esu ja'ay tsyunnudu jotkujk,
ja'agyujxm mayjya'ay tsyunnudu tuy'ajtun muut.

4

*Myudsip'ajtup ja Dios punuty tsyojktup ja
naxwiñudu winmä'añ*

¹ ḡMa ja tsip tsyooñ ko ak miits mnayyajjot'ambákudü es mdsiptundü nixim niyam? Pes di'ibü du'ün mya"adátsadüp, yü'ü tadü m'axük winmä'äñ ko ak miits mnayyajmujpüdsüma'änadü.

² Mdsojktüp otyiity di'ibü kyaj xymyüdattü, es kyaj xypyäattü; myajja'ay'o'ktp es naywyinnaxü xyjáwüdü ko ja'ay ti tmüdaty, per kyaj ni wi'ix tsoo xykyapaättü es xymyüdättü di'ibü mdsojktüp. Mdsiptuun mdsipkajxtüp. Kyaj xymyüdattü di'ibü mdsojktüp mat ko kyaj xy'amdoj ja Dios;

³ es pán m'amoodoop, kyaj mmo'oyüdü mat ko xymyüdattü axük winmä'äñ es mat ko je'eyü xyajtuna'ändü mä mgü'ümdsojkü.

⁴ Miits, ja'ayüty di'ibü Dios myastúttüp, kyaj xyñijáwüdü ko pán naymyaayüp mat di'ibü ijtp ya naxwiiñ, kyajp ja Dios ttsoktu. Pánüty tsyojktüp es ñaymyaya'änadü mat di'ibü ijtp ya naxwiiñ, myüdsip'ajttüp ja Dios.

⁵ Pes kyaj ñanagoobüty ja Diosü jyaaybyajtün jyuna'añ ko yü ja'ajan di'ibü Dios tu tpüjta'aky es 'yítü mat mä üdsajtüm, yü'ü tsyejpy es üdsajtüm je'eyü xyja'a'ajtüm.

⁶ Perü Dios xypyudüküm ni'igü müdü myay'ajtün. Paaty jyuna'añ ja Diosü jyaaybyajtün: "Dios 'yäxtijpy di'ibü muj kujxmüp, per pyudüküp myay'ajtungyujxm di'ibü yuunk náxypyüty."

⁷ Paaty naygyüyákudü ti'igyü mä Dios. Katü xykyupükü ja mujku'ugópk, net miits mguga'agüdüt.

⁸ Müwingondü Dios, es yü'ü nandü'ün mmüwingónadüp miidsüty.

Yajwa'atstü mgü'ü esü mjot mwinma'äñ, miidsüty, pojpu ja'ayüty es di'ibáty 'yaduunmukándüp dü'un di'ibü Dios tsyejpy, es nandü'an ja naxwiñüdü winma'äñ.

⁹ Ya'íxüdü ko tuy'ajtün mjotmay'eeky mut ja mbojpyüty. May tajtu es jáwüda. Yajtagátstu mxik mxo'onan mut ja mjü'üy myaxan, esü mxondakün yajtagátstu müdü m'amay mjotmay.

¹⁰ Amutsk'attü mä Dios, es yü'u mbüjta'agüdüp müj.

Kyaj nnibi'tskajxüm ja nmügu'uk'ajtüm

¹¹ Mägu'ugítüty, katü mnayñi'ow mnayñiyaxüdü nixim niyam. Di'ibü ñi'o'o ñiyáxüp ja myügu'uk es tnibi'tskajxü, dü'un ja'a éxtümü ja'ay di'ibü jünaqamp ko kyaj tugekyü ja Diosü 'yana'amün tyuñ. Es pän mjünaqamp ko tam ja Diosü 'yana'amün di'ibü kyaj tyuñ, kyaj mij xykyuydyúñ ja ana'amün, dü'un mij éxtümü ana'ambün di'ibü jünaqamp ti oy es ti ka'oy.

¹² Perü Diosü dü'un je'eyü di'ibü yajk ja ana'amün, es nan yü'u dü'un mbaät xytyukkumüdo'om, es nan yü'u mbaät xyajnitsöküm es xyajkutügo'oyüm; ¿per mbánu dü'n mij ko xyñibi'tskajxü ja mmügu'ugüty?

Kyaj yajníjáwü ti miimp kudakp

¹³ Okmüdowdu miidsüty di'ibü jünañdüp: "Bom o jüxtüjm njo'omüm wiink kajpn, es jap n'ijtüm ndo'k nyajküm tuk jümujt, es dü'un nganarajtüm ja maymyeeñ."

¹⁴ ¡Per ni je'eyü xykyanijáwüdü ti miin mgüdákxüp aya bom! Pes yü ja'ayüty ja jyiky'ajtün

du'an éxtama nimaq'aju'unk, waana 'yity es tuk pójama tyqoooydya'ay.

15 Di'ibu oy es njunaq'anam yu' u tyqadu: "Puna Dios tsyejpy es xy'uakmo'oyam ja njiky'uajtan'ajtam, ndu'uam xi'ida u yaq'adu."

16 Per ko mij mjunaq'andu xytyunaq'andu xi'ida u yaq'adu ayq bom, mgawindsu'kubu du'ana Dios, mat ko je'eyu mnayyajmuj mnayyajkujxmaty. Es ko nmaj ngujxmaam, pekytyu'uama du'an.

17 Ja'a pán ñija'ap ttúnat ja oybyu es kyaj ttuñ, pekytyuump yu' u.

5

Kajxwíjan mat ja mukja'ay

1 Mudowdu tyqadu, miits mukja'aydyujkuty. Ju'u yu'axtu mat ko myiñ ja ayo'on di'ibu mjantsyya"ayowánudup.

2 Di'ibu mmudajt mjaygyajptup, du'an yu' u Dios wyindum éxtam ti tugekyu wyindugooydya'ay, es éxtama wit di'ibu ja ajkxytsyík tu tsyu'tsjujtta'ayuty.

3 Yu m'oora meeñ es yu mblatu meeñ tu tyowudyuay, esu tyqadu tow yu' u yajniguxu'ugup ko kyaj yajxón tu mduñ mat ja mmeeñ, es yu' u du'an éxtam ja junya'ank di'ibu myajtóyudup. Tu xyñikoombát xyñipujkpáttu maymyeeñ ma tada xuu di'ibu tim óknam.

4 Per ja muju'uñ di'ibu mgamooydyu ja mduumbuty di'ibu yajmujktu ja mbujta'aky, ja'agyujxm ja tuumbu mni'uunudu, es myudoodaqay ja Dios di'ibu tugekyu muk'ajtan myudajtypy.

5 Ya naxwiiñ miidsaty tu mjiky'attu es tu mnaymyo'oyadu jotkujk'ajtun, es tu m'uts mjotkuda'aktu, éxtam ja ja'ay dyajni'xu ja tsajkaa di'ibu ya'oogaampy.

6 Miidsaty tu xyñiwaaambáttu nanatuku. Yu'u jyiky'attu tay'ajtun maat, es xya'o'ktu, es kyaj ñaygyuwana.

Ma'xtujkun esu kajxtákun

7 Muugu'ugítaty, ma'xtúktu miits extu ko myínat ja Nindsan'ajtam. Tu xy'ixtu wi'ix ja naymyaduunabu ja'ay t'awixtu ja oybyu pyujta'aky. Mat ja ma'xtujkun t'awixtu ja potn es myínat ja nuu tuu.

8 Paqaty nandu'an miidsaty ma'xtúktu es ti'igyu mwinma'añ xypyujta'aktut ma Kristu, mat ko tuu dan tim wingoomp ma myina'añ ja Nindsan'ajtam.

9 Muugu'ugítaty, kudii mnayñi'uuñadu nixim niyam, es kudiibu myajpayo'oydyat, ja'a ko Dios di'ibu pojpu pyaye'epy, taa ja'a.

10 Muugu'ugítaty, jamyatstu Diosu kyugajxpua es pujta'aktu éxtam ijsonpajtun wi'ix tmudunaqay ja ayo'on esu ma'xtujkun tmudajttu.

11 Pes udsajtum njuna'añam ko jotkujk yu'ujaty di'ibáty tu tmamada'aktu ja ayo'on. Tu xymyadowdu ja Jopu mya'xtujkun, es xyñijáwadu wi'ix ja Nindsan'ajtam óknam oj myo'oyaty ja jotkujk'ajtun, mat ko jyantsypya"ayoy yu Nindsan'ajtam.

12 Muugu'ugítaty, di'ibu tim jujp'am, katu xyajtestiigu'áttu yu tsajp, ni yu naxwíñadu es ni ja wiinkpu. Nik oy ko mjuna'añat "oy"

di'ibu oy, es "kyaj" di'ibu kyaj, kudiibu Dios mdukkumudówudut.

¹³ Pun ja pun 'yayoy jyottugoy, wa'an tkajxta'aky; es pun ja pun jyotkujk'aty, wa'an t'ay ja alabanza.

¹⁴ Pun ja pun pyékyuty, wa'an twoy ja mujju'aydyujk di'ibu tuundap mu mubujkprutujk ñaymyúkudu, es tnigajxtaqugut ja puma'ay, es muut ja Nindsun'ajtum Jesukristu xyuugyujxm ttukjauqut waanu aseytu oliivu.

¹⁵ Es pun mmubujktap ko Dios ttúnat éxtum mgajxta'aktu, yu puma'ay aguuda'agup; es pun pekytyuun, Dios ma'xudap ja pyojou.

¹⁶ Pauty pun miidsuty tu xymyudugoydyu wiinkputy, muumayats nidu'uk nidu'uk, es pujktsów ja ma'xun. Nayñigajxtaqugudu nixim niyam es m'aguda'aktu. Ko kyajxtáky tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tuy'ajtun muut, yu kyajxtákun myudajtypy ni'igu ja muuk'ajtun.

¹⁷ Okwinmaydyu ko ja Diosu kyugajxpu Eliusu duuan ijty jya'ay'aty éxtum udsajtum. Ja'a amumdu'uk jot kyajxtáky es kudiibu tyu'uujt, es kyaj tyuuuy taguk jumujt jakujm.

¹⁸ Ko jatugok kyajxtáky, nétnum tyuuuy jatugok, es oj wyinduja pujta'aky.

¹⁹ Mugu'ugítuty, pun miidsuty nidu'uk myudu'udugeepy ja tuy'ajtun esu wiinkpu ja'ay tyuknijumbityuty,

²⁰ nijáwudu miits ko yu di'ibu tu ja pojpu ja'ay ttukmastu'uty ja ñu'u tyu'u ja axuukpu, es ttuknijumbity ja nu'u tu'u di'ibu Dios xytyukni'ijxum, tadu du'uambu ja'ay tyiimpy es tsyo'ogut mu ja o'kun, es yu'ugyujxm ja ja'ay yajtuknima'xut may ja pyeky.

**Ja jembya kajxy'átypya mada
Jesukristakyajxm: El Nuevo Testamento de
nuestro Señor Jesucristo en el mixe de
Juquila
New Testament in Mixe, Juquila (MX:mxq:Mixe,
Juquila)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Juquila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Juquila [mxq], Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Juquila

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

0c492fbf-e19b-5f77-b2cc-07da5aab0305